

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Certifikat och intyg enligt EU-förordningen om fluorerade växthusgaser

---

KN2026/01459

Juni 2026

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Författningsförslag	4
2.1	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser	4
2.2	Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)	14
3	Ärendet	15
4	Krav på certifiering och intyg i regelverket om f-gaser	15
5	Anpassningar till EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna	19
6	Läckagekontroller på hermetiskt slutet utrustning och förebyggande åtgärder på mobil utrustning	19
7	Kravet på ackreditering ska inte gälla för vissa certifieringsorgan	21
8	Certifikat och intyg i fråga om mobil utrustning	22
9	Kraven på certifieringsorgan och hur certifieringsorgan och bedömningsorgan utses	27
10	Tillsyn över certifieringsorgan som inte är ackrediterade	29
11	Certifikats och intygs giltighetstid	29
12	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	30
13	Konsekvenser	31
13.1	Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas	31
13.2	Konsekvenser för offentliga aktörer	32
13.2.1	Naturvårdsverket	32
13.2.2	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac	33
13.3	Konsekvenser för företag och enskilda	33
13.3.1	Certifieringsorgan	33
13.3.2	Företag och enskilda	34
13.4	Konsekvenser för miljön	35
13.5	Förslagets förenlighet med EU-rätten	36
13.6	Bedömning av behov av särskild hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande	36
13.7	Bedömning av behov av särskilda informationsinsatser	37

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås ändringar i miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.

Det föreslås att kravet på ackreditering för certifieringsorgan för brandsskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel ska avskaffas. Det föreslås också att certifieringsorgan ska utses genom att Naturvårdsverket godkänner en ansökan från organet. Naturvårdsverket föreslås bli tillsynsmyndighet för certifieringsorgan för brandsskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel.

Det ska även i fortsättningen krävas certifikat för fysiska och juridiska personer som utför arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser. Kraven på färdigheter och kunskaper ska åtminstone motsvara kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det svenska kravet på certifikat ska omfatta all mobil utrustning som innehåller f-gaser. För återvinning av f-gaser från viss mobil utrustning ska det dock räcka med intyg enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Certifikat och intyg för arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser ska utfärdas av ett ackrediterat certifieringsorgan.

En fysisk person som utför läckagekontroller i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning som innehåller vissa mängder f-gaser ska vara certifierad.

Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på kunskaper och färdigheter som ska gälla för certifikat för mobil utrustning. Naturvårdsverket ska även få meddela föreskrifter om vilka förebyggande åtgärder som ska vidtas på vilken mobil utrustning. Certifikat och intyg ska gälla i sju år.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2026.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

dels att 19, 27 och 28 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 1, 2, 4, 10, 11, 16–18, 22–26, 29, 30, 32 och 34 §§ och rubriken närmast före 16 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 11 a, 17 a och 34 a §§, och en ny rubrik närmast före 26 § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna förordning är meddelad med stöd av

– 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 7–11, 13–43 och 45 §§,

– 15 kap. 49 § miljöbalken i fråga om 12 §, och

– 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Denna förordning är meddelad med stöd av

– 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 7–11 a, 13–31, 33–43 och 45 §§,

2 §

I denna förordning avses med

EU-förordningen om f-gaser: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,

genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer vad gäller stationär kyl-, luft-

EU-förordningen om f-gaser: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014,

genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/2215 av den 6 september 2024 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utfärdande av certifikat till fysiska och juridiska personer och villkor för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat

konditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylenheter i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser,

EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem: kommissionens förordning (EG) nr 304/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av företag och personal med avseende på stationära brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller vissa fluorerade växthusgaser,

genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser eller återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare,

vad gäller stationär kylutrustning och luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar, organiska Rankinecykler och kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat, lätta nyttofordon med kylenheter, intermodala containrar och tågagnar som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067,

genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/625 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska och juridiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär brandskyddsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 304/2008,

genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/627 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat, vad gäller installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av stationära elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser och återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare samt om upphävande av kommis-

EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel: kommissionens förordning (EG) nr 306/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller fluorerade växthusgaser från utrustning, och

EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon: kommissionens förordning (EG) nr 307/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav för utbildningsprogram och villkor för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg för personal med avseende på luftkonditioneringssystem som innehåller vissa fluorerade växthusgaser i vissa motorfordon.

tionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066,

genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/623 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller återvinning av lösningsmedel med fluorerade växthusgaser från utrustning samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 306/2008, och

genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1893 av den 17 september 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utbildningsintyg för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana utbildningsintyg vad gäller viss mobil utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 307/2008.

4 §

I denna förordning avses med

f-gas: en fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel 2.1 i EU-förordningen om f-gaser,

köldmedium: ett medium som består av eller innehåller en f-gas och är avsett att användas i ett köldmediesystem och som vid en viss temperatur och ett visst tryck tar upp värmeenergi och vid en högre temperatur och ett högre tryck avger värmeenergi, vanligen med ett ändrat aggregationstillstånd,

köldmediesystem: sammankopplade köldmediehållande delar som bildar en sluten krets som ett köldmedium cirkulerar i för att uppta eller avge energi,

anläggning: de kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningar som används i en och samma verksamhet av samma operatör,

mobil utrustning: mobil utrustning som innehåller ett köldmedium,

luftkonditioneringsutrustning i fordon: en utrustning i ett fordon, som innehåller ett köldmedium och är avsedd för luftkonditionering i fordonet,

personal: en fysisk person som utför ett arbete,

ingrepp i köldmediesystem: en åtgärd som innebär att någon del av köldmediesystemet öppnas, oavsett om systemet är trycksatt eller inte, eller en åtgärd på en kringutrustning som kan påverka systemets säkerhet mot köldmedieutsläpp, och

konvertering: en åtgärd som innebär att fluorkolväten (HFC) i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning byts ut mot ett annat köldmedium.

10 §

Den som installerar en hermetiskt slutet utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet.

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser.

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre än

1. 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser för ämnen i bilaga I till EU-förordningen om f-gaser, eller

2. 1 kg av ämnen i bilaga II till EU-förordningen om f-gaser.

11 §

Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser som anges i artikel 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 eller 5.1 i EU-förordningen om f-gaser även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

En operatör av en mobil utrustning som innehåller f-gaser ska vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser som anges i artikel 4.3, 4.5, 5.1, 5.6, 5.7 eller 6.1 i EU-förordningen om f-gaser på utrustningen, även om utrustningen inte omfattas av sådana krav enligt EU-förordningen.

11 a §

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om vilken mobil utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder som avses i 11 §.

Certifiering för personal och företag   **Krav på certifikat utöver kraven i EU-förordningen om f-gaser**

16 §

Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 eller 11 § på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

En fysisk person som utför en läckagekontroll enligt 10 § i samband med installation eller första driftsättning av en hermetiskt sluten utrustning ska ha ett certifikat för fysiska personer enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

17 §

De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska också uppfyllas av personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gaser. Certifieringen ska uppfylla kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen.

En fysisk person som utför läckagekontroll, återvinning, installation, underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller f-gaser ska vara certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, även om åtgärderna och utrustningen omfattas av artikel 1 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Kravet på certifiering omfattar även underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten eller koldioxid och som avses i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Kravet på certifiering gäller inte för en fysisk person som endast utför sådan återvinning på mobil utrustning som innehåller f-gaser som avses i artikel 1.1 c och d i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

17 a §

Ett certifikat för arbeten som avses i 17 § ska åtminstone omfatta de grundläggande färdigheter och kunskaper som avses i

artikel 2.2 a–2.2 c och bilaga I i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om ytterligare krav på färdigheter och kunskaper som ett certifikat för arbeten som avses i 17 § ska omfatta.

18 §

De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska också uppfyllas av företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning eller luftkonditioneringsutrustning i fordon. Certifieringen ska uppfylla kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen.

En juridisk person ska vara certifierad enligt kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning om den bedriver verksamhet med

1. läckagekontroll, återvinning, installation, underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller f-gaser, eller

2. underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten eller koldioxid och som avses i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Kravet på certifiering gäller inte för en juridisk person som endast bedriver verksamhet med sådan återvinning på mobil utrustning som innehåller f-gaser som avses i artikel 1.1 c och d i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

22 §

Ett certifikat enligt denna förordning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har sin certifieringsverksamhet anmäld hos Naturvårdsverket.

Ett certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning, 17 § eller 18 § ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som

1. är ackrediterat för personcertifiering samt de uppgifter som certifikatet gäller,

2. följer kraven på färdigheter och kunskaper i den genomförandeförordning som certifikatet gäller,

3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar för enligt genomförandeförordningen för kyl- och värmeutrustning, och

4. är godkänt av Naturvårdsverket.

23 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

Ett certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning, genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel eller genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och

1. följer kraven på färdigheter och kunskaper i den genomförandeförordning som certifikatet gäller,

2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artiklarna 4.1 och 4.4 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

2. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt den genomförandeförordning som certifikatet gäller, och

3. är godkänt av Naturvårdsverket.

24 §

Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

Naturvårdsverket prövar, efter ansökan, frågor om godkännande av certifieringsorgan.

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och

2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artikel 8 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

25 §

Ett personalcertifikat enligt artikel 5 och ett företagscertifikat enligt artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 10 i EU-förordningen, och

2. utsett ett sådant utvärderingsorgan som avses i artiklarna 5.1 och 5.4 i EU-förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

Bedömningsorgan

26 §

Ett certifikat om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som

1. uppfyller kraven på opartiskhet i artikel 4.1 i genomförandeförordningen,

2 har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och

3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 4.2 i genomförandeförordningen.

Ett certifieringsorgan som är behörigt att utfärda certifikat enligt 22 eller 23 § ska utse ett bedömningsorgan som ska anordna prov för certifieringen.

29 §

Ett intyg enligt denna förordning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket.

Ett intyg om sådana färdigheter och kunskaper som avses i artikel 2.2 d och bilaga I i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan enligt 22 § som har

1. kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och

2. anmält sin intygsgivande verksamhet till Naturvårdsverket.

30 §

Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av någon enligt 29 § som har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i EU-förordningen är uppfyllda.

Ett intyg får inte vara äldre än sju år.

32 §

Naturvårdsverket är det certifieringsorgan som avses i artikel 4 i EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel och utser bedömningsorgan enligt artikel 5.1 i EU-förordningen.

Naturvårdsverket är det certifieringsorgan som avses i artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel och utser bedömningsorgan enligt artikel 5.1 i genomförandeförordningen.

34 §

Bestämmelserna i 22–30 §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

Bestämmelserna i 22, 23 och 29 §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i de angivna EU-förordningarna eller genomförandeförordningarna, och

2. visas upp i översättning till svenska.

34 a §

Kravet i 17 § på certifikat för fysiska personer för arbeten på utrustning som omfattas av krav på utbildningsintyg enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning gäller inte för fysiska personer som har ett utbildningsintyg som

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i den genomförandeförordningen, och

2. visas upp i översättning till svenska.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 december 2026.
2. Den som före den 1 december 2026 har fått ett certifikat eller ett intyg enligt äldre bestämmelser får, utan att uppfylla kraven i 17, 18 eller 29 §, fortsätta att utöva den verksamhet som certifikatet eller intyget avser till och med den 1 juni 2027.
3. Certifikat och intyg som löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska, utan särskilt beslut, anses fortsätta att gälla till och med utgången av maj 2027.
4. För fysiska personer som utför arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på personalcertifikat men som blir certifikatspliktiga genom denna förordning, ska kravet på certifikat enligt 17 § inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.
5. För juridiska personer som bedriver verksamhet med arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på företagscertifikat men som blir certifikatspliktiga genom denna förordning, ska kravet på certifikat för juridiska personer enligt 18 § inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

2.2 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 24 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

24 §²

Naturvårdsverket har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om

1. förbud mot att släppa ut varor på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 51 § miljöbalken,

2. certifieringsorgan enligt 23 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser,

2. förordningen (2021:996) om engångsprodukter, med undantag för frågor om hur 17–22 och 28 §§ i den förordningen uppfylls lokalt,

3. förordningen (2021:996) om engångsprodukter, med undantag för frågor om hur 17–22 och 28 §§ i den förordningen uppfylls lokalt,

3. förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter,

4. förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter,

4. förordning (EU) nr 1257/2013 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för och de skyldigheter som den driftsansvariga på en fartygsåtervinningsanläggning har enligt artikel 13.2,

5. förordning (EU) nr 1257/2013 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för och de skyldigheter som den driftsansvariga på en fartygsåtervinningsanläggning har enligt artikel 13.2,

5. förordning (EU) 2024/1157 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för, och

6. förordning (EU) 2024/1157 när det gäller frågor som Naturvårdsverket är behörig myndighet för, och

6. förordning (EU) 2024/1787.

7. förordning (EU) 2024/1787.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2026.

3 Ärendet

Den 11 mars 2024 trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, i kraft (EU-förordningen om f-gaser). Naturvårdsverket fick i uppdrag att analysera och föreslå författningsändringar till följd av den nya förordningen. Uppdraget redovisades den 30 september 2024 i skrivelsen Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade förordningar om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (KN2024/01891), i det följande kallad Naturvårdsverkets skrivelse. Denna promemoria behandlar frågor om certifikat och utbildningsintyg med anledning av de genomförandeförordningar som har antagits sedan ikraftträdandet av EU-förordningen om f-gaser.

4 Krav på certifiering och intyg i regelverket om f-gaser

Regleringen av f-gaser

F-gaser är syntetiskt framställda och mycket kraftfulla växthusgaser med en global uppvärmningspotential som i många fall är mer än tusen gånger starkare än den globala uppvärmningspotentialen för koldioxid. F-gaser används i många olika produkter och utrustningar som kyl- och luftkonditioneringsanläggningar, värmepumpar, elektriska brytare, brandskyddsutrustning, isoleringsmaterial, aerosoler och lösningsmedel. Sedan 2006 regleras dessa gaser i EU-lagstiftning. Den nu gällande förordningen är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014, i det följande kallad EU-förordningen om f-gaser. Den nya EU-förordningen om f-gaser ersätter den tidigare förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006. EU-regleringen innehåller förbud och begränsningar av användningen av f-gaser samt krav på certifiering och utbildning vid vissa arbeten med utrustning som innehåller f-gaser eller vissa naturliga köldmedier. EU-regleringen kompletteras i Sverige av förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, i det följande kallad den svenska f-gasförordningen.

Bestämmelserna om certifikat och utbildningsintyg i EU-förordningen om f-gaser

En fysisk eller juridisk person behöver ha ett certifikat eller åtminstone ett utbildningsintyg för att få utföra vissa arbeten på utrustning som innehåller f-gaser eller alternativ till f-gaser inklusive naturliga köldmedier (artiklarna 4.7, 10.1 och 10.2 i EU-förordningen om f-gaser). Vilka typer av arbeten som kräver certifikat respektive utbildningsintyg är olika beroende på vilken utrustning, vilket ämne utrustningen innehåller och vilket arbete det är fråga om.

Det har antagits flera genomförandeförordningar där kraven på certifikat eller utbildningsintyg specificeras för olika kategorier av produkter som innehåller f-gaser samt för de olika typer av arbeten som omfattas av förordningen.

I artikel 10 i EU-förordningen om f-gaser finns det regler om certifiering och utbildning. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns certifieringsprogram och utbildningsprogram för att utfärdande av certifikat och utbildningsintyg. För att ett certifikat ska utfärdas måste den sökande ha genomgått ett bedömningsförfarande. Det finns krav på vad certifieringsprogrammen och utbildningen ska omfatta i fråga om praktiska färdigheter och teoretiska kunskaper. Certifikat och utbildningsintyg som har utfärdats innan de nya genomförandeförordningarna trätt i kraft ska vara giltiga även i fortsättningen. Medlemsstaterna är dock skyldiga att säkerställa att certifierade fysiska personer deltar i repetitionskurser eller genomgår ett bedömningsförfarande vart sjunde år.

Det finns inget hinder för medlemsstater att inrätta ytterligare program för certifiering och utbildning i fråga om annan utrustning och andra aktiviteter än de som räknas upp.

Genomförandeförordningar om certifikat och utbildningsintyg

Europeiska kommissionen (kommissionen) har antagit ett antal genomförandeförordningar om certifikat för olika typer av utrustning:

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/2215 av den 6 september 2024 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utfärdande av certifikat till fysiska och juridiska personer och villkor för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär kylutrustning och luftkonditioneringsutrustning och stationära värmepumpar, organiska Rankinecykler och kylenheter i lastbilar och släpfordon försedda med kylaggregat, lätta nyttofordon med kylenheter, intermodala containrar och tågagnar som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa, och om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning*.

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/623 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller återvinning av lösningsmedel med fluorerade växthusgaser från utrustning samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 306/2008, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel*.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/625 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska och juridiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat vad gäller stationär brandskyddsutrustning som innehåller vissa fluorerade växthusgaser eller relevanta alternativ samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 304/2008, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering av brandskyddsutrustning*, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning*.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/627 av den 28 mars 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för certifikat för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana certifikat, vad gäller installation, underhåll eller service, reparation eller nedmontering av stationära elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser och återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare samt om upphävande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare*.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1893 av den 17 september 2025 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/573, av minimikrav för utbildningsintyg för fysiska personer och villkoren för ömsesidigt erkännande av sådana utbildningsintyg vad gäller viss mobil utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser eller alternativ till dessa samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 307/2008, i fortsättningen benämnd *genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning*.

I genomförandeförordningarna ställs det upp minimikrav på färdigheter och kunskaper. Det anges vilken typ av utrustning som förordningen avser, följt av vilka typer av arbeten som täcks av förordningen. För att fysiska personer ska få certifikat behöver de få ett godkänt resultat på ett teoretiskt och praktiskt prov som är anordnat av ett bedömningsorgan och som omfattar de grundläggande färdigheter och kunskaper som krävs för respektive certifikat. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning ställer även upp krav på certifikat för juridiska

personer. Förutsättningarna för att få ett certifikat för juridiska personer är att de har anställda fysiska personer som är certifierade i ett tillräckligt antal för att klara av verksamheten samt att de fysiska personer som deltar i den verksamhet som kräver certifiering har tillgång till nödvändiga verktyg och förfaranden.

Det uppställs krav på att certifikaten ska innehålla vissa uppgifter, som hur länge certifikatet är giltigt och vilka arbetsuppgifter som omfattas. En medlemsstat ska utse myndigheter som är behöriga att utse ett certifieringsorgan som har befogenhet att utfärda certifikat till fysiska och juridiska personer. Medlemsstaten ska även utse ett bedömningsorgan som ska anordna prov för fysiska personer. Bedömningsorganet och certifieringsorganet får vara samma organ. Bedömningsorganet ska vara oberoende och opartiskt när det utför sin verksamhet. Proven ska utformas så att de omfattar de färdigheter och den kunskap som framgår av respektive genomförandeförordning. Medlemsstaterna ska även säkerställa att det finns uppdaterade repetitionskurser eller bedömningsförfaranden så att gällande certifikat kan uppdateras mot de nya kraven. Vidare uppställs det krav på ömsesidigt erkännande av certifikat mellan medlemsstaterna.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ställer krav på att fysiska personer ska ha ett utbildningsintyg för att få utföra vissa arbeten på den utrustning som omfattas av förordningen. Ett certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning kan dock anses omfatta kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning för de relevanta ämnena. Den huvudsakliga skillnaden mellan certifikat och intyg är att ett certifikat förutsätter godkänt resultat på både teoretiska och praktiska prov, medan ett intyg endast kräver deltagande i en utbildning.

Svenska regler om certifikat och intyg

I den svenska f-gasförordningen ställs det krav på att ett certifikat ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Ackrediteringen ska vara gjord av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac. ISO-standarden som ackrediteringen sker mot avser bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på organ som certifierar fysiska personer, dvs. personcertifiering.

Om det för certifiering eller intyg inte finns något organ som har anmält sin certifierings- eller intygsverksamhet, ska Naturvårdsverket pröva frågan om certifiering eller intyg. De svenska särkraven om certifikats giltighet gäller dock inte utländska certifikat och intyg om de är utfärdade i ett EU eller EES-land och har översatts till svenska.

I den svenska f-gasförordningen ställs det också krav på certifiering av personal och företag som utför arbeten på utrustning som innehåller f-gaser som inte omfattas av EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna (16–20 §§). Det finns t.ex. regler som gäller fartyg, vilka inte omfattas av EU-förordningen om f-gaser.

5 Anpassningar till EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna

Förslag

Hänvisningarna till EU-förordningar som har upphävts ska ersättas med hänvisningar till nu gällande genomförandeförordningar.

Hänvisningar i förordningen om fluorerade växthusgaser till artiklar i EU-förordningen om f-gaser ska uppdateras.

Termen personalcertifikat ska ersättas med certifikat för fysiska personer och termen företagscertifikat ska ersättas med certifikat för juridiska personer. Förklaringen av termen personal ska tas bort.

Skälen för förslaget

Genom de nya genomförandeförordningarna har de äldre motsvarigheterna upphävts. Hänvisningarna till de äldre förordningarna i förordningen om f-gaser behöver därför uppdateras. Kortformerna av förordningarna bör anpassas efter genomförordningarnas nya officiella benämningar. Vidare bör de paragrafer där de äldre kortformerna används uppdateras till de nya. Även hänvisningar till artiklar som bytt plats i EU-förordningen om f-gaser bör uppdateras så att hänvisningarna stämmer.

I EU:s tidigare f-gasförordning och i de tidigare genomförandeförordningarna användes termerna personal och företag. I EU-förordningen om f-gaser och i de nya genomförandeförordningarna används i stället genomgående uttrycken fysiska och juridiska personer. Beteckningarna på certifikaten bör därför ändras till certifikat för fysiska personer och certifikat för juridiska personer. Förklaringen av vad som avses med personal i förordningen om f-gaser bör därmed tas bort.

6 Läckagekontroller på hermetiskt slutet utrustning och förebyggande åtgärder på mobil utrustning

Förslag

Hänvisningarna till artiklar i EU-förordningen om f-gaser om vilka förebyggande åtgärder som gäller för operatörer av mobil utrustning som innehåller f-gaser ska uppdateras till nu gällande artiklar i EU-förordningen. Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilken utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder.

Fysiska personer som utför läckagekontroll i samband med installation eller första driftsättning av hermetiskt slutet utrustning som innehåller vissa mängder f-gaser ska vara certifierade.

Skälen för förslaget

Operatörers skyldigheter att vidta förebyggande åtgärder

I den svenska f-gasförordningen finns det krav på certifiering utöver EU-reglerna. Personal som utför installation, underhåll, service, läckagekontroll eller återvinning av mobil utrustning ska ha certifikat (17 §). Dessutom ska personal som utför förebyggande åtgärder som innefattar läckagekontroller och viss service ha certifikat (16 §). Paragraferna överlappar varandra i praktiken och ställer samma krav på certifiering. Detta bör ändras.

Genom den nya EU-förordningen om f-gaser har dock kraven på förebyggande åtgärder utökats till att även omfatta viss mobil utrustning. Kraven för läckagekontroller i den svenska f-gasförordningen överlappar därför numera delvis EU-regleringen. Överlappningen avser den utrustning som anges i artikel 5.3 a–c i EU-förordningen om f-gaser. För sådan utrustning finns det därmed inte längre något behov av reglering i den svenska f-gasförordningen. Kravet i den svenska f-gasförordningen bör därför endast avse mobil utrustning som innehåller f-gaser som inte omfattas av EU-förordningen.

Hänvisningarna till EU-förordningen om f-gaser i bestämmelsen om att operatörer är skyldiga att vidta vissa förebyggande åtgärder behöver vidare uppdateras till nu gällande artiklar.

Naturvårdsverket har framhållit att vägledningsbehovet varit stort när det gäller detta krav. Därför bör Naturvårdsverket få meddela föreskrifter om vilken utrustning som omfattas av vilka krav på förebyggande åtgärder, vilket det finns stöd för enligt 14 kap. 8 § miljöbalken.

Läckagekontroller på hermetiskt slutet utrustning

Enligt EU-förordningen om f-gaser behöver inte hermetiskt slutet utrustning läckagekontrolleras under vissa förutsättningar. Hermetiskt slutet utrustning är permanent tätad utrustning med mycket lågt läckage av f-gaser. Läckagekontroller behöver inte göras om utrustningen är märkt som hermetiskt slutet utrustning och dessutom innehåller mindre än 10 ton koldioxidekvivalenter av f-gaser som förtecknas i bilaga I eller innehåller mindre än 2 kg av vissa särskilt angivna f-gaser som förtecknas i avsnitt 1 i bilaga II, se artikel 5.1 andra stycket. När det gäller stationär utrustning som räknas upp i artikel 5.2 a–e och mobil utrustning i artikel 5.3 a och b krävs det att en fysisk person som har certifikat utför läckagekontrollen.

Enligt EU-förordningen om f-gaser ska läckagekontroller utföras med viss regelbundenhet (artikel 5.6). Enligt den svenska f-gasförordningen krävs dessutom att den som installerar en hermetiskt slutet utrustning eller sätter in sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet om utrustningen innehåller minst 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser (10 §). Kravet gäller vid ingrepp i både stationär och mobil utrustning. Det har ansetts nödvändigt att i den svenska förordningen reglera krav på certifikat vid läckagekontroller som utförs specifikt i samband med att hermetiskt slutet utrustning installeras eller sätts i drift för första gången. I EU-förordningen om f-gaser finns det inte

något krav på certifikat för att utföra dessa ingrepp. Kravet på certifikat bör därför även i fortsättningen regleras särskilt i den svenska f-gasförordningen.

Läckage av f-gaser är en betydande utsläppskälla. Det har därför tidigare bedömts att den svenska f-gasförordningen bör ställa krav på läckagekontroller bland annat vid idrifttagande även för hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre mängder f-gaser än vad som anges i EU-förordningen. I den nya EU-förordningen om f-gaser gäller undantaget från läckagekontroller även för hermetiskt slutet utrustning som innehåller mindre än 2 kg f-gaser som framgår av avsnitt 1 i bilaga II. I sin skrivelse har Naturvårdsverket föreslagit att kraven enligt den svenska f-gasförordningen i fråga om hermetiskt slutet utrustning även ska omfatta utrustning som har mer än 1 kg sådana f-gaser. Även kravet på certifikat bör omfatta utrustning med sådan mängd f-gaser.

7 Kravet på ackreditering ska inte gälla för vissa certifieringsorgan

Förslag

Certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel ska inte längre behöva vara ackrediterade.

Skälen för förslaget

Fysiska personer som arbetar med stationär brandskyddsutrustning, lösningsmedel och elektriska brytare som innehåller f-gaser eller vissa naturliga köldmedel ska vara certifierade enligt respektive genomförandeförordning. För stationär brandskyddsutrustning krävs det även att juridiska personer är certifierade. Av genomförandeförordningen för relevant utrustning framgår det vilka arbeten på vilken utrustning och vilka ämnen som berörs av kravet på certifikat.

För att Sverige ska uppfylla de krav som EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna ställer upp behöver ett certifieringsorgan utses. Av respektive genomförandeförordning framgår det vilka formkrav och kunskapskrav som ett certifieringsorgan ska följa. Medlemsstaten ska också utse ett bedömningsorgan som utför examinationer. I den svenska f-gasförordningen finns det även krav på att certifieringsorgan ska vara ackrediterade för de uppgifter som certifikatet gäller och ha anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Certifieringsorgan utses alltså formellt av Naturvårdsverket vid anmälan.

Kravet på att alla certifieringsorgan ska vara ackrediterade har funnits sedan 2007. Trots det finns det inga svenska aktörer som har ackrediterat sig för brandskyddssystem, elektriska brytare eller lösningsmedel. Det beror på att marknaderna för dessa produkter i Sverige är mycket begränsade.

Det finns i Sverige tre juridiska personer och åtta fysiska personer som har certifikat för brandskyddssystem. Det är även endast ett fåtal

verksamheter i Sverige som arbetar med elektriska brytare som innehåller f-gaser. De utsedda certifieringsorganen för brandskyddssystem och elektriska brytare är ackrediterade för annan verksamhet som har bedömts som närliggande av Naturvårdsverket. Eftersom certifieringsorganen inte är ackrediterade enligt förordningen om f-gaser för det som certifikatet särskilt gäller, har dock inte Swedac haft tillsyn över certifieringsorganen för kontroller i fråga om certifiering för brandskyddssystem eller elektriska brytare kopplat till genomförandeförordningarna.

För lösningsmedel är Naturvårdsverket utsett till certifieringsorgan enligt den svenska f-gasförordningen. Lösningsmedel som innehåller f-gaser har fasats ut i Sverige. Naturvårdsverket har under perioden som myndigheten varit certifieringsorgan inte utfärdat något certifikat för lösningsmedel. Naturvårdsverket har inte heller en ackreditering för lösningsmedel enligt förordningen om f-gaser.

Ackreditering är avgiftsfinansierad och omfattar ansökningsavgift, kostnad för att bli bedömd och en årsavgift. Kostnaderna blir högre när det finns få ackrediterade aktörer inom ett visst område, eftersom avgifterna då fördelas på färre aktörer. Detta innebär en betydande kostnadsbörda jämfört med om flera aktörer är ackrediterade och delar på avgifterna.

Trots att kravet på ackreditering av certifieringsorgan funnits sedan 2007 har det alltså inte kunnat upprätthållas, eftersom ingen aktör har ackrediterat sig för brandskyddssystem, lösningsmedel eller elektriska brytare. En aktör som i dag vill bli certifieringsorgan skulle därmed behöva stå för alla kostnader för ackreditering, vilket bedöms vara kostsamt med hänsyn till de begränsade marknaderna. EU-förordningen om f-gaser ställer inte krav på ackreditering av certifieringsorgan. Kravet på ackreditering av certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel bör därför tas bort.

8 Certifikat och intyg i fråga om mobil utrustning

Förslag

Det svenska kravet på certifikat för arbete med mobil utrustning ska utökas till att även omfatta reparation av utrustningen samt underhåll, service eller reparation av mobil utrustning som innehåller vissa alternativa ämnen.

Det svenska kravet på certifikat i fråga om arbeten på utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska under vissa förutsättningar inte gälla för fysiska personer som har ett utbildningsintyg utfärdat av en annan medlemsstat.

En fysisk eller juridisk person som endast arbetar med återvinning av f-gaser från viss mobil utrustning som omfattas av krav på intyg ska inte behöva ha certifikat. Ett intyg ska vara giltigt om det har utfärdats av ett ackrediterat certifieringsorgan, som följer kraven igenomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning och har anmält sin intygsgivande verksamhet hos Naturvårdsverket.

Certifikaten för mobil utrustning som innehåller f-gaser eller vissa alternativa ämnen ska åtminstone omfatta de grundläggande färdigheter och kunskaper som krävs enligt genomförandeförordningen för viss mobil utrustning.

Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om ytterligare krav på färdigheter och kunskaper som ett certifikat för arbeten på mobil utrustning ska omfatta.

Förklaringarna av termerna luftkonditionering i motorfordon och mobil utrustning ska tas bort.

Skälen för förslaget

Kraven enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning

Genom EU-förordningen om f-gaser har det införts nya krav på utbildningsintyg för arbete på viss mobil utrustning i fordon. Kraven specificeras i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning omfattar fler arbeten och fler typer av fordon jämfört med tidigare EU-reglering på området. Tidigare omfattades endast återvinning av vissa f-gaser från luftkonditioneringssystem i fordon som används för personbefordran med högst åtta säten utöver förarsätet eller fordon som används för godsbeholdning, med en totalvikt inte överstigande 3,5 metrisk ton.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ställer krav på utbildningsintyg för fysiska personer som arbetar med underhåll, service eller reparation av luftkonditioneringsutrustning i motorfordon samt luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar i tunga fordon, skåpbilar, mobila maskiner för jordbruk, gruv- och byggverksamhet, tåg, tunnelbanor och spårvagnar när dessa system innehåller f-gaser eller alternativa köldmedier som kolväten eller koldioxid. Kravet på utbildningsintyg omfattar även läckagekontroller av luftkonditioneringsutrustning och värmepumpar som innehåller f-gaser som förtecknas i bilaga I och avsnitt 1 i bilaga II till EU-förordningen om f-gaser. Förordningen gäller vidare återvinning av f-gaser från luftkonditioneringsutrustning i vissa vägfordon som inte omfattas av läckagekontroller. Däremot omfattar den inte tillverkningsaktiviteter som utförs vid den plats där utrustningen produceras.

För att en fysisk person ska få utföra de aktiviteter som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska den ha ett utbildningsintyg som motsvarar de kompetenser som anges i bilaga I (artikel 2). Medlemsstaterna har möjlighet att utfärda separata intygstyper eller kombinera flera behörigheter i ett enda intyg, så länge det tydligt framgår vilka aktiviteter som omfattas. Certifikat som utfärdats enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning kan betraktas som likvärdiga när det gäller de ämnen som är relevanta för förordningen.

Enligt genomförandeförordningen finns det fyra typer av utbildningsintyg, intyg M1–M4, som ger olika behörighet att utföra arbeten.

Förordningen medger även ett tidsbegränsat undantag från kravet på utbildningsintyg. Personer som ännu inte har ett intyg får utföra berörda aktiviteter, om de deltar i en utbildning för att få relevant intyg och arbetet sker under direkt handledning av en certifierad person som ansvarar för att uppgifterna utförs korrekt. Undantaget får endast tillämpas under den tid då utbildningen pågår och sammanlagt under högst 24 månader.

Certifikatskravet enligt den svenska f-gasförordningen

Enligt den svenska f-gasförordningen ska personal som utför åtgärder på mobil utrustning som innehåller f-gaser ha ett certifikat enligt genomförandeförordningen för kyl- och värmeutrustning, trots att det inte har varit ett krav enligt EU-förordningen om f-gaser. Detsamma gäller för företag som utför denna typ av arbeten (18 §). Det har arbetats fram ett enklare certifikat som har benämnts certifikat V, eftersom den tidigare genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning benämnde certifikaten I–IV. Det svenska kravet på certifiering har alltså gått längre än den tidigare EU-regleringen.

Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning är inspirerad av den svenska lagstiftningen. Genom den nya EU-förordningen om f-gaser har regleringen på EU-nivå närmat sig de svenska kraven, samtidigt som kravet på utbildningsintyg är ett lägre ställt krav än det svenska kravet på certifikat eftersom det inte finns krav på examination för att få ett intyg. Det svenska kravet på certifikat omfattar även fler typer av utrustning och fler arbeten än de som räknas upp i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

Det svenska systemet bör behållas

Kravet på att fysiska och juridiska personer ska ha ett certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser är väl inarbetat i branschen. Även med de ändringar som gjorts på EU-nivå omfattar det svenska kravet på certifiering fler åtgärder och fler typer av utrustning än vad som räknas upp i EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det finns inte skäl att frånga det nuvarande systemet. För den utrustning och de aktiviteter som på EU-nivå kräver utbildningsintyg bör det därför i Sverige även i fortsättningen krävas certifikat.

För att den svenska f-gasförordningen ska omfatta all utrustning som regleras i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning behöver även de alternativa ämnena kolväten och koldioxid regleras för underhåll av eller service på, eller reparation av utrustning som räknas upp i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen. I EU-förordningen om f-gaser och i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning finns det krav på att åtgärden reparation på viss mobil utrustning som innehåller f-gaser ska omfattas av krav på certifikat. Åtgärden reparation bör därför också omfattas av den svenska f-gasförordningens krav på certifikat.

I genomförandeförordningen för utbildning för viss mobil utrustning har intygen delats in i olika behörigheter: M1, M2, M3 och M4. I den svenska förordningen finns det redan krav på certifikat för i princip all utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil

utrustning. Det framgår vidare direkt av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning att medlemsstater får tillåta utfärdande av separata eller kombinerade intyg med angivande av vilka aktiviteter som omfattas samt att certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering av kyl- och värmeutrustning kan anses omfatta kraven i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning (artikel 2.1). Det skulle komplicera lagstiftningen att införa de kategorier som genomförandeförordningen anger när den svenska f-gasförordningen fortsatt reglerar fler typer av mobil utrustning jämfört med regleringen på EU-nivå. I den svenska förordningen bör därför certifikaten inte delas in i de kategorier som anges i genomförandeförordningen. Det bör dock vara ett krav att de svenska certifikaten för arbete på mobil utrustning omfattar åtminstone de krav på kunskaper och färdigheter som följer av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning.

I den svenska f-gasförordningen har det hittills inte angetts vilka krav på kunskaper och färdigheter som ska gälla i fråga om mobil utrustning i övrigt. Certifieringsorganen har dock tagit fram ett enklare certifikat än de krav som följer av genomförandeförordningen om certifiering av kyl- och värmeutrustning. Det har framkommit att olika certifieringsorgan ställt upp olika krav på kunskap och färdigheter. Därför bör Naturvårdsverket få meddela föreskrifter om vilka kunskaper och färdigheter som ska gälla för certifieringen av fysiska personer för mobil utrustning.

Även juridiska personer som arbetar med mobil utrustning ska enligt den svenska f-gasförordningen vara certifierade (18 §). Även det kravet bör upprätthållas. Genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning har inget motsvarande krav på certifikat för juridiska personer, utan reglerar endast fysiska personer.

Kravet på certifikat för juridiska personer enligt den svenska f-gasförordningen hänvisar till de krav som genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ställer. För juridiska personer är kraven enligt den genomförandeförordningen att det finns ett tillräckligt antal certifierade anställda för att klara den förväntade verksamhetsvolymen. Vidare är den juridiska personen skyldig att tillhandahålla den utrustning som behövs för att en certifierad fysisk person ska kunna utföra arbetena i enlighet med genomförandeförordningens krav.

Eftersom den svenska f-gasförordningen kräver att juridiska personer som bedriver verksamhet med mobil utrustning som innehåller f-gaser ska ha certifikat, bör samma krav gälla även för juridiska personer som bedriver verksamhet med den utrustning som nu omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. Det innebär att kravet på certifikat för juridiska personer, utöver arbete med mobil utrustning som innehåller f-gaser, bör omfatta underhåll, service och reparation av viss annan utrustning. Det gäller den utrustning som anges i artikel 1.1 a i genomförandeförordningen om utbildning för mobil utrustning som innehåller de alternativa ämnena kolväten och koldioxid.

I dag finns det en möjlighet enligt den svenska f-gasförordningen att undanta installation, service och underhåll av mobil luftkonditioneringsutrustning i fordon från samma stränga krav på certifikat bl.a. om arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxid-ekvivalenter köldmedier (19 §). EU-förordningen om f-gaser ställer

numera upp ett krav på utbildningsintyg utan möjlighet till en lättnad när det är fråga en mindre mängd f-gaser. Det svenska undantaget bör därför tas bort.

Eftersom det föreslås att det enligt den svenska f-gasförordningen ska krävas certifikat i stället för utbildningsintyg, bör undantaget för lärlingar, att de under vissa förutsättningar får arbeta utan intyg (se artikel 2.3 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning), inte heller gälla.

Vissa krav enligt den svenska f-gasförordningen bör inte gälla för innehavare av utbildningsintyg från en annan EU-medlemsstat

Enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning ska ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg gälla mellan medlemsstaterna i fråga om utbildningsintyg som utfärdats i enlighet med genomförandeförordningen (artikel 5). Medlemsstaterna får vidare inte kräva att innehavare av utbildningsintyg som utfärdats av en annan medlemsstat ska genomgå en bedömning eller någon annan typ av utvärderingsförfaranden eller uppfylla oproportionerliga administrativa krav för att de intygen ska kunna erkännas eller för att innehavare av de intygen ska kunna anställas för den typ av aktiviteter som anges i intygen. Medlemsstaterna får dock kräva att innehavaren tillhandahåller en översättning av intyget till ett annat av unionens officiella språk.

Det svenska utökade kravet på certifikat för aktiviteter på utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning bör alltså inte tillämpas på innehavare av utbildningsintyg i andra medlemsstater. Det bör gälla under förutsättning att den fysiska personen har ett utbildningsintyg som har utfärdats i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, att intyget uppfyller kraven enligt genomförandeförordningen, samt att det visas upp i översättning till svenska.

Intyg för återvinning av f-gaser

Intyg M4 enligt genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning omfattar endast återvinning av f-gaser från olika typer av fordon som räknas upp i artikel 1.1 c och d. Enligt den svenska f-gasförordningen räcker det i dag med att personal som utför återvinning av f-gaser från luftkonditioneringssystem i personbilar har ett intyg (17 och 30 §§). För företag krävs det dock ett företagscertifikat (18 §). Enligt den svenska f-gasförordningen ska ett intyg vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat för genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och som yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket. Certifieringsorganet ska även ha kontrollerat att kraven på färdigheter och kunskaper i EU-förordningen är uppfyllda.

Återvinning av f-gaser är en begränsad uppgift som innebär insamling och lagring av fluorerade växthusgaser från behållare, produkter och utrustning under underhåll (se artikel 3.11 i EU-förordningen om f-gaser). Det bör även i fortsättningen räcka att fysiska personer som utför sådan återvinning har ett intyg för att utföra endast återvinning på viss mobil utrustning. Det bör vidare krävas att den aktör som ska utfärda intyg har

anmält sin verksamhet till Naturvårdsverket och ser till att artikel 3 i genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning följs

Företagscertifikat kan inte utfärdas om företaget inte har certifierad personal. Särskilt för mindre företag är certifieringskravet förknippat med stora kostnader. Därför bör kravet i den svenska f-gasförordningen på företagscertifikat för denna typ av återvinning tas bort.

Uttrycken luftkonditioneringsutrustning i fordon och mobil utrustning

Med de ändringar som föreslås i denna promemoria kommer det inte längre att finnas någon reglering som endast omfattar luftkonditioneringsutrustning i motorfordon. Innebörden av uttrycket luftkonditioneringsutrustning i fordon behöver därför inte längre förklaras i den svenska f-gasförordningen.

Uttrycket mobil förklaras i EU-förordningen om f-gaser (se artikel 3.21). I den svenska f-gasförordningen är mobil utrustning sådan mobil utrustning som innehåller ett köldmedium. I den nya EU-förordningen om f-gaser används uttrycket mobil utrustning frekvent men innebörden är inte densamma som i den svenska f-gasförordningen. Det är önskvärt att uttrycken i EU-förordningen och den svenska förordningen har samma betydelse. Därför bör förklaringen av vad som avses med mobil utrustning i den svenska f-gasförordningen tas bort.

9 Kraven på certifieringsorgan och hur certifieringsorgan och bedömningsorgan utses

Förslag

Certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och för mobil utrustning ska utfärdas av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för personcertifiering och för de uppgifter som certifikatet gäller, följer kunskapskraven i den genomförandeförordning som certifikatet gäller, har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning samt fått sin verksamhet godkänd av Naturvårdsverket.

Certifikat enligt genomförandeförordningen om certifiering för brandskyddsutrustning, genomförandeförordningen om certifiering för lösningsmedel eller genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som följer kraven på kunskaper och färdigheter i genomförandeförordningen för de uppgifter som certifikatet gäller, har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt den genomförandeförordning som certifikatet gäller samt fått sin verksamhet godkänd av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket ska, efter ansökan, pröva frågor om godkännande av certifieringsorgan.

Det ska tydliggöras att bedömningsorgan utses av certifieringsorgan.

Skälen för förslag

Kraven på certifieringsorgan för kyl- och värmeutrustning och mobil utrustning

I den svenska f-gasförordningen anges det att ett certifikat ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har anmält sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket (22 §). Det anges också vilka krav ett certifieringsorgan ska uppfylla för att ett certifikat ska vara giltigt (23–26 §§). Kraven framgår redan av tillämpliga genomförandeförordningar och behöver därför inte särskilt regleras i den svenska f-gasförordningen.

De krav som ska gälla för certifieringsorgan bör i huvudsak vara desamma som hittills. Organen ska vara ackrediterade för personcertifiering. De ska också följa kraven enligt förordningen om f-gaser och ha rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och för att vidta åtgärder som ett certifieringsorgan har ansvar över enligt genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning. Även om ackrediteringen inte omfattar certifikat för juridiska personer, bör ett certifieringsorgan även i fortsättningen få utfärda sådana certifikat.

Kraven på certifieringsorganet bör vara desamma för utrustning som omfattas av genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning och genomförandeförordningen för utbildning av viss mobil utrustning. Det svenska särkravet för övrig mobil utrustning bör också gälla även om kraven på färdigheter och kunskaper för de olika kategorierna kommer att variera.

Krav på certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel och godkännande av certifieringsorgan

Eftersom det föreslås att kravet på ackreditering ska tas bort för certifiering för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel, bör det förtydligas vilka krav som dessa certifieringsorgan bör uppfylla.

Till skillnad från tidigare bör det göras en kontroll för att säkerställa att det är seriösa aktörer som har nödvändig kunskap för att kunna utfärda certifikat inom dessa områden. Eftersom en anmälan inte förutsätter ett godkännande av verksamheten bör det i stället krävas en ansökan. Kravet på en godkänd ansökan bör gälla för alla certifieringsorgan, även sådana där kravet på ackreditering kvarstår. Ett certifieringsorgan bör därmed utses genom att Naturvårdsverket godkänner organets ansökan. Det är rimligt att Naturvårdsverket fortsatt har uppgiften att granska aktörer som vill bli certifieringsorgan. I praktiken har det varit Naturvårdsverket som gjort bedömningar av nu utsedda certifieringsorgan inom dessa områden, eftersom kravet på ackreditering inte kunnat upprätthållas. Övriga krav på certifieringsorgan bör vara att de kan uppfylla kraven på färdigheter och kunskap samt har de rutiner som krävs för att fullgöra uppdraget som certifieringsorgan enligt genomförandeförordningarna. Ett utsett

certifieringsorgan bör kunna utfärda certifikat för både juridiska och fysiska personer.

Naturvårdsverket är utsett certifieringsorgan för lösningsmedel. Det bör trots detta finnas en ordning för hur en annan aktör än Naturvårdsverket kan bli certifieringsorgan för lösningsmedel, om det i framtiden skulle komma i fråga.

Bedömningsorgan utses av certifieringsorgan

Medlemsstaterna har en skyldighet att utse bedömningsorgan enligt genomförandeförordningarna. Enligt förordningen om f-gaser är det ett krav för att ett certifikat ska vara giltigt att det är utfärdat av ett certifieringsorgan som har utsett ett bedömningsorgan eller utvärderingsorgan. Ett certifieringsorgan bör alltså utse ett bedömningsorgan.

10 Tillsyn över certifieringsorgan som inte är ackrediterade

Förslag

Naturvårdsverket ska vara tillsynsmyndighet över certifieringsorgan som inte är ackrediterade.

Skälen för förslaget

Swedac är tillsynsmyndighet för de certifieringsorgan som är ackrediterade enligt de regler som gäller för ackreditering, se 18 och 19 §§ lag (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. För certifieringsorgan för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel, behöver det, om någon annan aktör än Naturvårdsverket skulle bli certifieringsorgan, finnas en myndighet som är ansvarig för den tillsynen.

Sedan tidigare är Naturvårdsverket den myndighet som tar emot anmälningar för att ett certifieringsorgan ska bli utsett. Förslagen i denna promemoria innebär att Naturvårdsverket ska göra vissa kontroller i samband med att certifieringsorgan utses. Naturvårdsverket bör av detta skäl även vara den myndighet som ansvarar för tillsynen över dessa certifieringsorgan.

11 Certifikats och intygs giltighetstid

Förslag

Certifikats och intygs giltighetstid ska vara sju år.

Skälen för förslaget

I den tidigare EU-regleringen angavs ingen giltighetstid för certifikat eller intyg. I den svenska f-gasförordningen om f-gaser anges det att certifikat inte får vara äldre än fem år. Eftersom det nu finns krav på att certifikat och intyg behöver uppdateras vart sjunde år enligt EU-förordningen om f-gaser bör den svenska förordningen anpassas efter det. Giltighetstiden för certifikat och intyg bör därför vara sju år.

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag

Förordningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2026.

Den som före den 1 december 2026 har fått ett certifikat eller ett intyg enligt äldre bestämmelser ska, utan att uppfylla kraven om certifikat och intyg i den svenska f-gasförordningen, få fortsätta att utöva den verksamhet som certifikatet eller intyget avser till och med utgången av maj 2027.

Certifikat och intyg som löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska, utan särskilt beslut, anses fortsätta att gälla fram till den 1 juni 2027.

För fysiska respektive juridiska personer som utför arbeten på utrustning som inte omfattades av tidigare krav på personalcertifikat men som blir certifikatspliktiga genom de nya bestämmelserna ska det nya kravet på certifikat inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

Skälen för förslaget

EU-förordningen om f-gaser trädde i kraft den 11 mars 2024. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning trädde i kraft den 26 september 2024 och övriga genomförandeförordningar trädde i kraft under 2025. Medlemsstaterna är skyldiga att inrätta eller anpassa certifieringsprogram, inklusive bedömningsförfaranden, och säkerställa att det finns utbildning i tekniska färdigheter och teoretiska kunskaper för fysiska personer som omfattas av artikel 10.1 i EU-förordningen om f-gaser inom ett år från det att genomförandeförordningen träder i kraft. Samma tid gäller certifieringsprogram för juridiska personer. De ändringar som föreslås i denna promemoria bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 december 2026.

Enligt förslagen i denna promemoria förlängs certifikatens giltighetstid från fem till sju år. Det bör dock inte gälla retroaktivt. Befintliga certifikat och utbildningsintyg som har utfärdats i enlighet med den tidigare EU-förordningen om f-gaser bör dock fortsätta att vara giltiga under den giltighetstid som anges i certifikatet eller intyget.

EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningarna har trätt i kraft. Innan de ändringar som föreslås i denna promemoria träder i kraft är det inte möjligt för fysiska eller juridiska personer att uppdatera sina certifikat och intyg så att de är förenliga med EU-regleringen. Det är därför lämpligt att införa en övergångsbestämmelse som gör det möjligt för den som har ett certifikat eller intyg enligt den tidigare regleringen att fortsätta bedriva verksamheten under viss tid utan att behöva ett nytt certifikat eller intyg. Möjligheten bör finnas för den som har ett certifikat och intyg som har löpt ut eller löper ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026. Dessa personer och företag bör kunna fortsätta sin verksamhet på de äldre certifikaten till och med utgången av maj 2027.

I denna promemoria föreslås att kraven på certifikat för fysiska personer som utför arbeten på mobil utrustning som innehåller f-gaser enligt den svenska f-gasförordningen ska utökas till att omfatta de arbeten på den utrustning och de f-gaser och naturliga köldmedier som omfattas av genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. I fråga om dessa krav måste EU-förordningen om f-gasers bestämmelser om ikraftträdande följas. De krav som går utöver EU-förordningen om f-gaser och antagna genomförandeförordningar bör dock börja gälla senare för att certifieringsorganen ska hinna utforma utbildningar efter de nya kraven och för att fysiska och juridiska personer som arbetar med f-gaser ska hinna certifiera sig. De utökade svenska kraven på certifikat bör därför inte gälla för arbeten som utförs före den 1 juni 2027.

13 Konsekvenser

De ändringar som föreslås i promemorian syftar till att anpassa svensk rätt till gällande EU-rätt och förenkla förståelsen och tillämpningen av befintliga bestämmelser. Detta förväntas förenkla för både privata och offentliga aktörer att tolka och följa bestämmelserna i EU-förordningen om f-gaser, tillhörande genomförandeförordningar och den svenska f-gasförordningen.

13.1 Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Effekterna av att inte ändra de aktuella bestämmelserna i förordningen om f-gaser och miljötillsynsförordningen är att Sverige inte lever upp till sina åtaganden enligt EU-rätten. Vidare förblir bestämmelserna onödigt svåröverskådliga och svårtillämpade. Detta innebär både en risk att berörda företag och enskildas verksamhet påverkas negativt, och i förlängningen en ökad risk för negativ miljö- och klimatpåverkan om reglerna inte följs.

13.2 Konsekvenser för offentliga aktörer

Förslagen i promemorian berör främst Naturvårdsverket och i mindre utsträckning Swedac. Indirekt berörs även myndigheter som utövar tillsyn över bestämmelser i EU:s förordning om f-gaser och förordningen om f-gaser som rör krav på certifikat och utbildning. Konsekvenser för de myndigheter som inte berörs direkt av förslagen beskrivs inte i den här promemorian. Likaså beskrivs inte konsekvenser som är en direkt följd av överordnade bestämmelser enligt EU-rätten där det nationella handlingsutrymmet är begränsat.

13.2.1 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket föreslås få ansvar för tillsyn över certifiering för brandskyddsutrustning och certifiering för elektriska brytare vilka enligt förslagen i denna promemoria undantas det tidigare kravet på ackreditering. Naturvårdsverket föreslås även få ansvar för tillsynen över certifiering för lösningsmedel, om någon annan aktör än Naturvårdsverket skulle bli certifieringsorgan. Tillsynen är en ny uppgift. Det finns i dag ett fåtal verksamhetsutövare som utfärdar certifikat för arbete på stationär brandskyddsutrustning och elektriska brytare som innehåller f-gaser i Sverige. Det bedöms inte sannolikt att antalet ökar nämnvärt eftersom marknaden för dessa områden är begränsad. Genom att certifieringsorgan enligt den svenska f-gasförordningen även tidigare varit skyldiga att anmäla sin verksamhet till Naturvårdsverket har myndigheten kontakt med dessa. Naturvårdsverket har även i sin roll som tillsynsvägledande myndighet för EU:s förordning om f-gaser utfärdat vägledning i fråga om kraven i de relevanta förordningarna. Den tillkommande tillsynsuppgiften innebär att Naturvårdsverket får i uppgift att granska de ansökningar som certifieringsorganen ska komma in med för att säkerställa att de lever upp till kraven som ställs. Den kompetens och expertis som krävs för den tillkommande uppgiften bedöms finnas på myndigheten redan i dag. Utgångspunkten är därmed att eventuella tillkommande kostnader för myndigheten ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Naturvårdsverket föreslås även få meddela föreskrifter om vilka krav på färdigheter och kunskaper som ska gälla för vilken mobil utrustning som innehåller f-gaser utöver EU-förordningen om f-gaser som omfattas av krav på certifikat, samt vilken mobil utrustning som omfattas av krav på förebyggande åtgärder. Naturvårdsverket har tidigare framfört att den bestämmelse i den svenska f-gasförordningen som delvis överlappat med bestämmelser i EU:s förordning om f-gaser föranlett ett stort vägledningsbehov hos berörda aktörer. Förslaget om att meddela föreskrifter kan därför antas minska behovet av tillsynsvägledning på sikt även om det initialt förutsätter ett visst arbete. Givet att Naturvårdsverket redan i dag tillhandahåller den tillsynsvägledning som skulle ligga till grund för de föreslagna föreskrifterna bedöms uppgiften kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Inga konsekvenser väntas till följd av förslaget om att undanta certifieringsorgan för lösningsmedel från kravet på ackreditering eftersom

Naturvårdsverket redan i dag är utpekad certifieringsorgan trots att kravet på ackreditering inte är uppfyllt.

13.2.2 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac

Förslagen i denna promemoria berör Swedac i rollen som ansvarig för ackreditering och teknisk kontroll av certifieringsorgan som utfärdar certifikat för brandskyddsutrustning, elektriska brytare och lösningsmedel som innehåller f-gaser. Bestämmelser där krav på ackreditering ställs för utförande av andra uppgifter än de uppgifter som ackrediteringen avser riskerar att urvattna ackrediteringssystemets trovärdighet. Eftersom det föreslås att kravet på ackreditering ska tas bort för certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel, minskar den risken. I praktiken innebär förslagen inga förändringar för Swedac jämfört med rådande situation. De utpekade certifieringsorganen för brandskyddsutrustning och elektriska brytare har inte varit ackrediterade för just den uppgift som avses. Swedac har därmed inte granskat organens verksamhet eller utövat någon tillsyn kopplat till de aktuella områdena. Naturvårdsverket har inte heller varit ackrediterat för att utfärda certifikat för lösningsmedel. Swedac har därför inte heller granskat Naturvårdsverkets verksamhet.

Till följd av den nya EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna i fråga om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning och utbildning för viss mobil utrustning är det sannolikt att Swedac kan behöva uppdatera material i fråga om sin ackrediteringsverksamhet i dessa delar.

13.3 Konsekvenser för företag och enskilda

13.3.1 Certifieringsorgan

Antalet anmälda certifieringsorgan i Sverige som utfärdar certifikat och utbildningsintyg för arbete på utrustning som innehåller f-gaser är mycket begränsat. Förslaget om att anpassa giltighetstiden för certifikat och intyg från fem år till sju år innebär ett visst inkomstbortfall för nuvarande certifieringsorgan. Ändringen motiveras av att EU-förordningen om f-gaser innehåller en ny regel som innebär att giltighetstiden för ett certifikat inte får vara längre än sju år. Eftersom en sådan regel tidigare saknats på EU-nivå innebär förslaget en harmonisering mellan EU-rätt och nationell rätt. Ändringen innebär även att kostnaderna för de företag och näringsidkare som behöver inneha certifikat eller utbildningsintyg för sin verksamhet begränsas. Certifieringsorganen bedöms trots ändringen fortsatt ha ekonomiska möjligheter att bedriva certifieringsverksamhet kopplat till arbete på utrustning som innehåller f-gaser.

Förslaget om att kravet på ackreditering inte ska gälla certifieringsorgan för brandskyddssystem, elektriska brytare och lösningsmedel innebär inga större konsekvenser för nuvarande certifieringsorgan. Trots att kravet på

ackreditering funnits sedan 2007 har det inte kunnat upprätthållas, eftersom ingen ackrediterat sig för dessa och inga tvingande åtgärder har vidtagits. Enligt den svenska f-gasförordningen ska certifieringsorgan anmäla sin certifieringsverksamhet till Naturvårdsverket. Enligt förslagen i denna promemoria specificeras vad en sådan ansökan ska innehålla följt av en granskning som Naturvårdsverket utför. Ändringen bedöms bidra till en ökad tydlighet för aktörer som önskar bli certifieringsorgan utan att medföra negativa konsekvenser för nuvarande organ. Ett alternativ som övervägts har varit att skärpa tillsynen i fråga om ackreditering för nämnda områden. Ett sådant alternativ hade dock inneburit att nuvarande certifieringsorgan och företag som skulle vilja bli certifieringsorgan i framtiden skulle behöva stå för alla kostnader för ackreditering, vilket bedöms vara dyrt i förhållande till de begränsade marknaderna. Den föreslagna ändringen innebär i stället att lagstiftningen bättre överensstämmer med nuvarande praxis.

När det gäller förslag till ändringar som följer av överordnade bestämmelser enligt EU-rätten är det nationella handlingsutrymmet begränsat. Nuvarande certifieringsorgan, liksom utbildnings- och examinationscentra, behöver uppdatera sin certifieringsverksamhet i de delar som berörs av den nya EU-förordningen om f-gaser och de nya genomförandeförordningarna i fråga om certifiering. Eftersom det svenska kravet på certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser föreslås kvarstå, samt att det för återvinning av f-gaser i mobil utrustning även fortsatt ska krävas ett intyg, bedöms konsekvenserna för certifieringsorganen vara begränsade i dessa delar. Kunskapsmatriser, utbildningsmaterial och examinationsunderlag behöver uppdateras för att motsvara kraven i de relevanta genomförandeförordningarna.

13.3.2 Företag och enskilda

De ämnen som regleras genom EU-förordningen om f-gaser har ett brett användningsområde som sträcker sig från luftkonditionering, kylutrustning och värmepumpar, till brandskyddsutrustning, elektriska brytare, elektronik, olika industriella processer och aerosoldrivna inhalatorer. En stor majoritet av de företag och enskilda som berörs av krav på certifiering och utbildningsintyg är små företag eller enskilda näringsidkare och återfinns inom flera olika branscher.

Förslaget om att anpassa giltighetstiden för certifikat och intyg från fem till sju år väntas innebära en begränsning av kostnaderna för de företag och enskilda vars verksamhet berörs av kraven. Enligt underlag från Naturvårdsverket skulle den förlängda giltighetstiden motsvara en kostnadsbesparing om totalt cirka 25 000 000 SEK för de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige, sett till en tjugoårsperiod. I nuläget finns det, enligt branschen, en brist på certifierade kyltekniker. Förslaget bedöms bidra även till att minska denna brist. Kostnadsbesparingarna kan därmed också påverka andra i samhället som har utrustning med f-gaser positivt.

Utrustning som innehåller f-gaser kan delas in i två kategorier: stationär respektive mobil utrustning. Dessa kategorier redovisas därför separat.

Stationär utrustning

För hantering av stationär utrustning, t.ex. kyl- och värmepumpar i fastigheter, finns i Sverige cirka 9 000 certifierade kyltekniker, cirka 4 000 certifierade kylföretag och cirka 20 svenska kylimportörer som importerar köldmedier i bulk och säljer vidare till tillverkare av utrustning och kylföretag, enligt underlag från Naturvårdsverket. Även om det är osannolikt att samtliga är direkt berörda i bemärkelsen att de behöver certifiering eller utbildning för att kunna bedriva sin verksamhet ger uppskattningen en fingervisning om storleksordningen på antalet berörda företag och enskilda. Flera kan tänkas beröras indirekt eftersom det är brukligt att aktörer vid behov anlitar en certifierad tekniker.

Mobil utrustning

Enligt underlag från Naturvårdsverket är cirka 2 100 av de 4 000 certifierade kylföretag som finns i Sverige certifierade bilverkstäder som träffas av kraven för mobil utrustning. Uppskattningsvis berörs knappt 30 000 arbetstillfällen direkt eller indirekt av kraven på certifikat eller intyg för hantering av mobil utrustning som innehåller f-gaser.

Förslagen i denna promemoria innebär att det svenska systemet, som kräver att fysiska och juridiska personer innehar ett certifikat för arbete på mobil utrustning som innehåller f-gaser behålls. Systemet är väl inarbetat i branschen och bedöms fungera väl. Därför föreslås även EU:s krav på utbildningsintyg för arbete på viss mobil utrustning i Sverige även fortsatt innebära krav på certifikat (jämför dagens Certifikat V). Det har tidigare visat sig att om det endast ställs krav på certifikat för fysiska personer så friskrivs företaget från att ge personalen förutsättningar att uppfylla de krav som ställs i förordningarna. Bedömningen är att upprätthållandet av det svenska systemet i stort underlättar tillämpningen av de nya EU-bestämmelserna för företag och enskilda som är väl bekanta med rådande system. Vidare bedöms förslaget om att Naturvårdsverket ska få meddela föreskrifter om vilka krav på färdigheter och kunskaper som krävs för mobil utrustning som regleras i Sverige utöver EU:s förordning om f-gaser förenkla förståelsen för företag och enskilda och därmed underlätta tillämpningen av bestämmelserna.

13.4 Konsekvenser för miljön

Certifierings- och utbildningskrav är en viktig del av kontrollsystemet för att säkerställa minskade utsläpp av f-gaser. Genom förslagen ökar sannolikheten för att kraven i förordningen om f-gaser och EU-förordningen om f-gaser följs. På så sätt bidrar förslagen till att uppnå de positiva miljömässiga konsekvenser som EU-förordningen syftar till. Därmed bidrar förslagen till att uppnå Sveriges och EU:s klimatmål och till att säkerställa att Sverige och EU uppfyller sina åtaganden under FN:s ramkonvention om klimatförändringar och Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet.

13.5 Förslagets förenlighet med EU-rätten

De förslag på ändringar som föreslås i promemorian bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av EU-förordningen om f-gaser och antagna genomförandeförordningar. Förslaget innebär att kraven enligt den svenska f-gasförordningen fortsatt är högre än de som följer av EU-förordningen om f-gaser och genomförandeförordningen om utbildning för viss mobil utrustning. En fysisk person som innehar ett utbildningsintyg från en annan medlemsstat ska trots att det svenska kravet är högre ställt än enligt EU-regleringen kunna arbeta i Sverige under de förutsättningar som anges i genomförandeförordningen, vilket bedöms vara i överensstämmelse med EU-rätten.

13.6 Bedömning av behov av särskild hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande

EU-förordningen om f-gaser trädde i kraft den 11 mars 2024. Genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning trädde i kraft den 26 september 2024 och övriga genomförandeförordningar trädde i kraft under 2025. Senast den 12 mars 2027 ska medlemsstaterna säkerställa att certifierade fysiska personer är skyldiga att delta i repetitionskurser eller genomgå ett bedömningsförfarande för att uppfylla kraven enligt den nya EU-regleringen. Att förslagen enligt promemorian ska träda i kraft den 1 december 2026 innebär att certifieringsorgan samt certifierade fysiska och juridiska personer, eller fysiska personer som har intyg har begränsat med tid för att uppdatera sina certifikat och intyg. Eftersom regleringen är på EU-nivå kan dock dessa konsekvenser inte hanteras genom särskilda ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser.

Genom förslagen i promemorian utökas även de svenska särkraven på certifikat för arbeten med mobil utrustning som innehåller f-gaser för fysiska och juridiska personer. I den omfattning som kraven är nya i förhållande till de gällande kraven på certifikat enligt den svenska f-gasförordningen och inte omfattas av EU-regleringens nya krav föreslås att dessa krav ska börja tillämpas på arbeten som utförs från den 1 juni 2027. Det syftar till att förlänga perioden för certifieringsorgan att ta fram nya utbildningar som svarar mot de nya kraven samt för att fysiska och juridiska personer ska kunna fortsätta med viss verksamhet fastän de nya kraven gäller.

Fysiska och juridiska personer som har haft certifikat som har löpt ut under år 2026 har inte haft möjlighet att uppdatera sina certifikat enligt de nya kraven. För att arbeten på utrustning där det finns ett certifikatskrav i dag och som inte ändras genom förslaget om ändring av den svenska f-gasförordningen eller EU-förordningen om f-gaser ska kunna utföras innan de nya kraven måste börja tillämpas föreslås att certifikat som löpt ut under perioden den 1 januari 2026–1 december 2026 ska anses fortsatt gällande till den 1 juni 2027 för det som certifikaten gäller. Det görs i syfte att mildra konsekvenserna av att nödvändiga ändringar av den svenska f-gasförordningen har dröjt.

13.7 Bedömning av behov av särskilda informationsinsatser

Naturvårdsverket kommer behöva uppdatera sitt informationsmaterial om f-gasregleringen till följd av förslagen. Förslagen om ikraftträdande och övergångsbestämmelser behöver kommuniceras till innehavare av certifikat och certifieringsorgan med hänsyn till att vissa certifikat och intyg ska anses fortsatt gällande för arbeten som redan i dag omfattas av krav på certifikat och intyg.